

NINH BÌNH THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH HẬU PHƯƠNG QUÂN ĐỘI

PHẠM MINH TUYẾN *

NINH BÌNH là một tỉnh nằm ở phía Nam đồng bằng Bắc Bộ, có đường quốc lộ, đường sắt chạy qua, là điểm nút giao lưu giữa các tỉnh phía Nam và phía Bắc, giữa các tỉnh Tây Bắc và đồng bằng duyên hải, cùng với hệ thống sông ngòi thuận tiện cho giao lưu, thông thương; với tổng diện tích 1 400 km², dân số hơn 93 vạn người (trong đó đồng bào dân tộc thiểu số chiếm 1,7%; đồng bào theo đạo Thiên Chúa chiếm 16,5%). Do điều kiện địa lý tự nhiên - xã hội nên Ninh Bình có vị trí chiến lược quan trọng cả về chính trị, kinh tế, quốc phòng, an ninh. Lịch sử của Ninh Bình gắn liền với lịch sử hào hùng của dân tộc.

Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945 - 1954), Ninh Bình luôn là một chiến trường quyết liệt đã diễn ra hơn 3 280 trận đánh lớn nhỏ không chỉ của bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương mà cả của dân quân du kích và đông đảo quần chúng nhân dân nổi dậy phá đồn, diệt bót. Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, quân và dân Ninh Bình đã tiến hành cuộc kháng chiến trường kỳ, toàn dân, toàn diện vừa xây dựng lực lượng chiến đấu tại chỗ, vừa huy động 11 938 thanh niên gia nhập quân đội, 129 828 lượt người đi dân công phục vụ chiến đấu trên các chiến trường.

Đến cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, Ninh Bình luôn là mục tiêu bị địch đánh phá. Chúng đã ném xuống đây hơn 800 tấn bom

đạn vào 123/125 xã, thị trấn. Với tinh thần quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược, Đảng bộ và nhân dân Ninh Bình đã huy động một lực lượng to lớn sức người, sức của, phục vụ cho chiến đấu.

Từ năm 1955 đến 1964, tỉnh có 9 511 thanh niên gia nhập quân đội, từ 1965 đến 1975 có 50 274 thanh niên tòng quân; trong số đó có 2 149 nữ. Cùng với hàng ngàn thanh niên xung phong phục vụ trên các chiến trường cả nước, tỉnh còn có 74 473 dân quân tự vệ vừa sản xuất, vừa chiến đấu bảo vệ quê hương. Hiện nay Đảng bộ, quân và dân Ninh Bình đang thực hiện chi trả trợ cấp hàng tháng cho 25 509 đối tượng thuộc diện ưu đãi, trong đó có 358 người tham gia hoạt động trước Cách mạng Tháng Tám (1945); 7 114 thương bệnh binh, trong đó có 335 thương binh nặng; 11 359 người hưởng ưu đãi tuất, 26 người có công giúp đỡ với cách mạng, 285 Bà mẹ Việt Nam anh hùng (trong đó 46 mẹ còn sống)... với số tiền hàng tháng là 5,9 tỉ đồng. Những số liệu trên cho thấy công tác hậu phương quân đội, đền ơn đáp nghĩa ở Ninh Bình là nhiệm vụ hết sức quan trọng và nặng nề đối với một địa phương kinh tế còn nhiều khó khăn. Song trong những năm qua, nhất là 5 năm gần đây Đảng bộ, quân và dân toàn tỉnh đã làm tốt công tác này. Cụ thể là:

* Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Ninh Bình

1 - Thực hiện chính sách đền ơn đáp nghĩa đối với gia đình liệt sĩ, thương binh, bệnh binh và người có công với cách mạng

a) Đối với gia đình liệt sĩ, thương, bệnh binh:

Tỉnh ủy và Ủy ban nhân dân đã chỉ đạo rất sát sao các ngành, các cấp giải quyết các vấn đề tồn, sót về chính sách đối với liệt sĩ và các chế độ cho những quân nhân bị thương chưa được giám định thương tật. Đặc biệt từ khi có Thông tư 16/TT-LB của Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an ban hành năm 1998, hướng dẫn công nhận và giải quyết quyền lợi đối với liệt sĩ và gia đình liệt sĩ, thương binh và người hưởng chính sách như thương binh, bệnh binh (phần quân đội đảm nhiệm) đã được các cấp ủy đảng, chính quyền quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ, được các ngành phối hợp tích cực, nhất là việc giải quyết giám định thương tật lần đầu cho số quân nhân đã chuyển ra ngoài quân đội. Do số lượng lớn giấy tờ chứng lý xác nhận thương tật bị thất lạc hoặc không đầy đủ, nên các cơ quan chức năng của Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh và các địa phương trong tỉnh mới tập trung nghiên cứu, xác minh, điều tra và kết luận được gần 500 trường hợp đủ điều kiện pháp lý để tiến hành giám định thương tật. Số trường hợp không đủ điều kiện xếp hạng đều được chi trả trợ cấp một lần theo đúng quy định. Các trường hợp được công nhận là thương binh đều được thông báo công khai cho cấp ủy, chính quyền và nhân dân nơi cư trú biết để kiểm tra, giám sát.

Đối với những đối tượng thương binh đã được đơn vị cũ giám định có tỷ lệ thương tật nhưng chưa đủ tỷ lệ để xếp hạng, nay do vết thương tái phát đã được Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh nghiên cứu tiếp nhận hồ sơ và chuyển sang Sở Lao động, Thương binh và Xã hội hoàn thiện, báo cáo lên Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội giải quyết.

Việc giải quyết các trường hợp mất tin, mất tích, các chế độ chính sách cho gia đình liệt sĩ được các cấp, các ngành quan tâm. Trong những

năm qua, tỉnh đã giải quyết và đề nghị trên giải quyết 50 trường hợp liệt sĩ và đề nghị cấp lại bằng Tổ quốc ghi công cho nhiều trường hợp, bảo đảm đúng quy trình thủ tục, không có trường hợp nào sai sót, vi phạm nguyên tắc. Việc đón nhận hài cốt liệt sĩ đã được thực hiện nghiêm túc theo chỉ thị của Bộ Quốc phòng. Trong 5 năm qua, Ninh Bình đã tiếp nhận hàng trăm hài cốt liệt sĩ là con em quê hương hy sinh ở các chiến trường về an nghỉ tại nghĩa trang quê nhà và phối hợp với Bộ Tư lệnh Quân khu III nhận bàn giao 105 liệt sĩ hy sinh tại Lào của 9 tỉnh, thành phố thuộc địa bàn Quân khu. Lễ đón nhận được tổ chức chu đáo, trang nghiêm, trọng thị, là nguồn động viên to lớn có tác dụng tích cực đối với gia đình chính sách, được cán bộ và nhân dân trong tỉnh đồng tình, đánh giá cao. Đảng Bộ và nhân dân Ninh Bình đã có nhiều chương trình hành động cụ thể giúp đỡ các đối tượng thương binh, liệt sĩ như: Chương trình ổn định đời sống thương binh, bệnh binh nặng và đón thương bệnh binh nặng từ các đoàn, trạm, trại điều dưỡng về gia đình, được các cấp ủy đảng, chính quyền coi trọng, đáp ứng nguyện vọng chính đáng của anh em thương, bệnh binh. Hiện nay toàn tỉnh có 335 thương bệnh binh nặng đang được các gia đình chăm sóc tại nhà. Hầu hết anh em thương bệnh binh khi về với gia đình ngoài khoản tiền trợ cấp của Nhà nước còn được các cấp, các ngành giúp đỡ, được cấp đất làm nhà ở, giúp đỡ công sức, giống vốn để sản xuất, nên đã có cuộc sống ổn định về vật chất và tinh thần. Các phong trào dạy nghề cho con thương binh, con liệt sĩ, đỡ đầu bố mẹ liệt sĩ cô đơn không nơi nương tựa được đẩy mạnh. Hội Phụ nữ tỉnh đã tặng 300 áo len cho bố mẹ liệt sĩ và Bà mẹ Việt Nam anh hùng, giúp đỡ các con liệt sĩ, thương binh học nghề miễn phí. Các phong trào "áo lụa tặng bà", "bát hương cho liệt sĩ", được tổ chức nền nếp, mang tính giáo dục sâu sắc.

b) Đối với người có công với cách mạng:

Sau khi có Pháp lệnh của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Nghị định của Thủ tướng

Chính phủ về ưu đãi người hoạt động cách mạng, liệt sĩ và gia đình liệt sĩ, thương binh và bệnh binh, người hoạt động kháng chiến, người có công giúp đỡ cách mạng, Ủy ban nhân dân tỉnh đã có hướng dẫn thành lập Ban chỉ đạo các cấp. Ở cấp tỉnh do đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh là Trưởng Ban và các thành viên thuộc các ngành lao động, thương binh, xã hội, quân đội, công an, Mặt trận Tổ quốc, Cựu chiến binh. Đến nay tỉnh đã chi 120,38 tỉ đồng cho 72 113 lượt người tham gia kháng chiến được thưởng huân, huy chương các loại.

Đáng chú ý là việc thực hiện Quyết định 20 của Thủ tướng Chính phủ về hỗ trợ nhà ở cho đối tượng hoạt động cách mạng trước ngày 31-12-1944 đã được Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo các cấp, các ngành chức năng phối hợp kiểm tra, rà soát cụ thể và thực hiện khá tốt. Tỉnh đã cấp hơn 20 tỉ đồng cho 443 đồng chí lão thành cách mạng. Mặc dù tỉnh còn nghèo, đời sống của nhân dân còn rất khó khăn, trong nhiều năm qua, Tỉnh ủy - Hội đồng nhân dân - Ủy ban nhân dân tỉnh đã phát động phong trào toàn dân chăm sóc thương binh, bệnh binh, thân nhân gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng, phụng dưỡng "Bà mẹ Việt Nam anh hùng" với nhiều việc làm thiết thực, hiệu quả.

- Chương trình làm nhà tình nghĩa và sửa chữa nhà cho các đối tượng, người có công đã trở thành việc làm thường xuyên của các cấp, các ngành và của toàn xã hội. Phong trào này đã mang tính xã hội hóa ngày càng cao, đạt những kết quả thiết thực, góp phần xóa đói giảm nghèo, từng bước nâng cao đời sống cho các đối tượng chính sách. Tháng 10-2003 Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã có chủ trương xây, sửa chữa nhà ở cho các gia đình chính sách gặp khó khăn (Bà mẹ Việt Nam anh hùng, Anh hùng lực lượng vũ trang, bố mẹ liệt sĩ cô đơn không nơi nương tựa, gia đình có hai đời liệt sĩ, hai con liệt sĩ trở lên, thương binh hạng nặng, người hoạt động cách mạng, hoạt động kháng chiến bị tù đày; người có công với cách mạng). Một ngôi nhà xây mới được hỗ trợ 20 triệu đồng, sửa chữa là 10 triệu

đồng bằng kinh phí huy động từ nhiều nguồn, với nhiều biện pháp sáng tạo, Trong 3 năm qua, Ninh Bình đã xây mới được 243 ngôi nhà, tu sửa nâng cấp 311 ngôi nhà để tặng cho các gia đình chính sách, với tổng kinh phí trên 4 tỉ đồng.

- Chương trình xây dựng "Quỹ đền ơn đáp nghĩa" và tặng sổ tiết kiệm tình nghĩa được thực hiện khá tốt. Sau khi có Nghị định 91/CP của Chính phủ, Ninh Bình đã thành lập Ban chỉ đạo và phát động phong trào xây dựng "Quỹ đền ơn đáp nghĩa". Từ năm 1997 đến nay đã tặng gần 6 000 sổ tiết kiệm tình nghĩa, trị giá trên 1 tỉ đồng cho các gia đình chính sách.

- Chương trình xây dựng các công trình tình nghĩa cũng được cấp ủy, chính quyền quan tâm và chú trọng: trong 5 năm đã xây mới và tu bổ nhiều nghĩa trang liệt sĩ và nhiều đài tưởng niệm, nhà bia ghi tên liệt sĩ với tổng số tiền trên 18 tỉ đồng...

2 - Về chính sách tuyển quân, chính sách đối với gia đình quân nhân đang tại ngũ và quân nhân đã hoàn thành nhiệm vụ trở về địa phương

Đây là công việc có ý nghĩa quyết định đến sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc và để thực hiện tốt nền quốc phòng toàn dân nên Đảng bộ tỉnh đã chỉ đạo các ngành, các cấp thực hiện nghiêm chỉnh đường lối chính sách của Đảng và luật pháp của Nhà nước về vấn đề này và kết quả rất đáng mừng. Trước hết là thực hiện Luật Nghĩa vụ quân sự và Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về chỉ tiêu giao quân hằng năm, cấp ủy đảng và chính quyền các cấp từ tỉnh tới cơ sở luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện, do vậy, Ninh Bình luôn hoàn thành chỉ tiêu trên giao. Ngoài việc thực hiện tốt các khâu, các bước trong quá trình khám, tuyển chọn, gọi nhập ngũ, Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh đã có nhiều hoạt động, việc làm có ý nghĩa thiết thực như thăm hỏi, tặng quà, kịp thời động viên thanh niên lên đường nhập ngũ. Việc làm này đã được các cấp, các ngành, các đoàn thể tổ chức thành nền nếp. Những ngày giao quân thực sự là những ngày hội của tuổi trẻ lên đường

làm nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc. Từ năm 1997 - 2002, toàn tỉnh đã có gần 10 ngàn thanh niên gia nhập quân đội.

Mặt khác, để động viên các quân nhân đang tại ngũ an tâm công tác, hoàn thành tốt nhiệm vụ của Đảng và của quân đội giao cho, cấp ủy đảng và chính quyền địa phương đã vận động các ban, ngành, đoàn thể thường xuyên quan tâm, thực hiện tốt công tác chính sách đối với các gia đình quân nhân như: giao ruộng gần, ruộng tốt, hỗ trợ vốn, giống cây trồng, con vật nuôi đối với các gia đình sản xuất nông nghiệp, tạo điều kiện hoặc giảm thuế đối với các gia đình làm dịch vụ hoặc sản xuất kinh doanh. Nhân kỷ niệm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22-12) hằng năm, hầu hết các xã, phường đều tổ chức gặp mặt đại biểu các gia đình quân nhân, thăm hỏi tặng quà nhân dịp các ngày lễ, tết với kinh phí hàng trăm triệu đồng. Cơ quan quân sự các cấp đã làm tốt việc phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể tổ chức tốt việc đón nhận anh em đã hoàn thành nhiệm vụ trở về các địa phương, chủ động lựa chọn một số đồng chí đưa vào nguồn bồi dưỡng cán bộ cơ sở và có đồng chí đã trưởng thành hiện là cán bộ chủ chốt ở địa phương. Những anh chị em còn lại được các cơ quan, doanh nghiệp tiếp nhận vào làm việc. Hầu hết họ đã từng bước ổn định cuộc sống.

*

* *

Có thể nói, từ khi tái lập tỉnh đến nay nhất là trong 5 năm gần đây, cấp ủy, chính quyền các cấp đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ công tác chính sách hậu phương quân đội và phong trào đền ơn đáp nghĩa. Những kết quả đó không chỉ góp phần bù đắp sự cống hiến hy sinh của các thế hệ con em Ninh Bình trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc, làm vơi đi những nỗi đau mất mát của các anh, các chị thương bệnh binh, góp phần giải quyết những khó khăn đối với các gia đình liệt sĩ, thương binh, bệnh binh, và giải quyết khó khăn của các đối tượng chính sách, củng cố lòng tin

của các tầng lớp nhân dân đối với đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, tăng cường bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở từng địa phương, cơ sở. Đồng thời, thông qua đó tiếp tục giáo dục và phát huy đạo lý truyền thống "Uống nước nhớ nguồn", "Ăn quả nhớ người trồng cây" của dân tộc Việt Nam. Qua kết quả bước đầu rất quan trọng này, Đảng bộ nhân dân Ninh Bình có thể rút ra mấy bài học kinh nghiệm:

Thứ nhất, Cấp ủy và chính quyền các cấp cần có nhận thức đầy đủ về vị trí, ý nghĩa của công tác chính sách hậu phương quân đội và phong trào "Đền ơn đáp nghĩa", từ đó luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ đối với quá trình tổ chức thực hiện ở đơn vị, địa phương mình.

Thứ hai, luôn coi trọng công tác tuyên truyền, giáo dục trên các phương tiện thông tin để cán bộ, đảng viên và mọi tầng lớp nhân dân nhận rõ các chế độ chính sách của Đảng và Nhà nước; thông qua đó thấy rõ nghĩa vụ trách nhiệm trong tham gia thực hiện các chính sách hậu phương quân đội và các phong trào "Đền ơn đáp nghĩa".

Thứ ba, thường xuyên quan tâm quản lý, giáo dục ý thức trách nhiệm bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ chuyên môn cho đội ngũ cán bộ trực tiếp làm công tác chính sách hậu phương quân đội, thường xuyên kiểm tra, tổ chức sơ kết rút kinh nghiệm theo định kỳ và sau mỗi đợt hoạt động, nhằm biểu dương những tập thể, cá nhân làm tốt, kịp thời phát hiện những sai sót trong quá trình thực hiện.

Cuối cùng, tạo được sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các ngành chức năng, đồng thời phát huy tốt vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội, nhất là vai trò tham mưu của các ngành quân sự, thương binh và xã hội, các đoàn thể: như Hội Cựu Chiến binh, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên. Có như vậy mới tạo ra sức mạnh tổng hợp để thực hiện hiệu quả hơn công tác chính sách hậu phương quân đội và phong trào "Đền ơn đáp nghĩa". □